

Il mund da sis giuvenils sursilvans

Nov film da Christian Schocher

(anr/fa) «Giuventetgna dultsch utschi – Born in the Surselva» sa numna il film che Christian Schocher ha fatg en collavuraziun cun la TvR. Il film mussa in di en la vita da sis giuvenils sursilvans. «Il film tracta da quai che jau na possed pli – la giuventetgna», ha ditg Armin Walpen, il directur da la SRG SSR idée suisse mardi a Cuira en occasiun da la premiera grischuna dal nov film da Christian Schocher. Che «l'idée suisse» veglia fortifitgar la solidaritat trantre las differentas parts dal pajais, ha'l declarè, «però er l'encletga trantre las differentas generaziuns». Ch'i saja impurtant da resguardar la diversitat d'opiniuns da giuvens e vegls, «e per cuntanscher questa mira èsi impurtant ch'i possian vegnir realisads er en avegnir da quests films sco quel da Christian Schocher.»

«Gi gust da far ina giada insatge cun teenagers»

Il reschissur da Puntraschigna ch'è naschì dal 1946 ha realisà il film «Giuventetgna dultsch utschi – Born in the Surselva» ensemens cun la Televisiun Rumantscha (TvR). Quai è già la seconda producziun ch'els han fatg ensemens: L'onn 1998 avevan pudì preschentat il partena-

ris il film documentar «Paun jester ha siat crustas». En quel quintan diversas persunas sursilvanas pli veglias da lur lavur scostagiunaris en ils gronds hotels da l'Engiadina. «Suenter avair fatg quel hai jau studegià dus onns a la lunga tge sort da film che jau pudess far puspè cun la TvR», ha quintà Schocher mardi suentermezdi avant che mussar ses nov film als representants dals meds da massa. «L'ultima giada avev jau discurrì cun glieud pli veglia, perquai hai jau gi l'idea da far questa giada in film cun teenagers.» Sia persuna da contact en Surselva ed assistent da reschia è stà Daniel Candinus. Grazia ad el ha pudì emprender ad enconuscher Schocher trenta giuvenils sursilvans. Suenter la tscherna èn restadas anc sis persunas. «Las intervistas cun els ha fatg mes ami Gian Andrea Reinalter, il qual è redactur tar la TvR», ha ditg Schocher, «mo grazia ad el ed a Daniel èsi stà pussaivel da survegnir la fidanza dals giuvenils.»

Senza far star mal

Ils sis protagonisti sa numnan Flurina, Guido, Janis, Jasmin, Martin e Teolinda e derivan da Sumvitg fin Sagogn. Els emprendan profesions sco tgirunza, vernischader d'autos, laboranta da chemia u

mecanist d'autos. Els èn tuts a la tschertga da l'atgna via, trantre tradiziun e moderna, trantre patria e desideri dal lontan. Averta main quintan els da lur sentiments, da lur experientschas cun la sexualitat, da lur siemis e da lur miras. Il reschissur na fa star mal ils singuls giuvenils e'l lascha dir lur opinin senza valitar quai. Ch'el haja adina empruvà da restar fair, ha ditg Christian Schocher. Il fatg ch'ils giuvens umens èn en la minoritat nun è tenor el mo per cas: «En quell'etad da la pubertad èn las giuvnas pli interessantas e lur opinions pli differenziadas.» Quai badan ins surtut tar il chavazzin «politica»: Guido e Martin decleran ch'ils esters en Svizra veglian mo profitar e ch'els dus hajan simpatia per las partidas a dretga. Da l'autra vart manegia gist quella giuvna che lavura en la gronda fabrica da chemia sper Cuira ch'il temps s'hajan midads e ch'i fiss uss necessari che la Svizra s'avriss pli ferm vers anora... Il film da Christian Schocher è fatg da maniera professiunala e dat in'invista simpatica en ils patratgs dals sis giuvenils sursilvans.

Datas d'emissiun: L'emprima part dumengia, ils 27-01-02 a las 17.00, repetiziun sonda, ils 02-02-02 a las 11.50 sin SF1. La segunda part dumengia, ils 03-02-02, a las 17.00 e repetiziun sonda, ils 09-02-02, a las 11.50, er sin SF1.

Christian Schocher ha plaschair da ses nov film «giuventetgna dultsch utschi», (malgrà tscherts problems tecnicos ch'el ha giù cun al preschentar).

FOTO F. ANDRY